

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมๆ นะ ฟังธรรมเพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรม แล้วบรรพบุรุษของเราเป็นผู้ที่ฉลาด ให้นำถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติด้วยประเพณีวัฒนธรรม

แล้วเวลาหลงตาทำนพูด ท่านบอกว่า ถ้าใครประพฤติปฏิบัติได้ศาสนาประจำหัวใจ ถ้าได้ศาสนาประจำหัวใจ หัวใจดวงนั้นจะไม่มีความทุกข์เข้าไปในใจดวงนั้น มันมีเย็นร้อนอ่อนแข็ง ด้วยความผลกระทบจากภายนอก จากผิวหนัง จากความรู้สึก รับรู้ได้ทั้งสิ้น แต่มันเข้าไม่ถึง หัวใจดวงนั้น หัวใจดวงนั้นได้พัฒนาดีแล้ว หัวใจดวงนั้นอยู่เหนือโลกธาตุ พญามารไม่เห็นร่องรอยของหัวใจดวงนั้น

แต่ของเรา เราไปทางไหนก็แล้วแต่ด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลง เราทิ้งร่องทิ้งรอยไว้ให้พญามารมันข่มขี้ ให้พญามารมันตามรอยนั้นได้

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเวลาสอน สอนเรื่องกายกับใจๆ แต่เรื่องกายกับใจๆ เรื่องกายกับใจด้วยการศึกษามันเป็นปรัชญา ปรัชญาเป็นแนวทางของการดำรงชีวิตการดำรงชีวิต

การดำรงชีวิต ดำรงชีวิตเพื่อความ สุขความสงบระงับในหัวใจ พระพุทธศาสนาสอนว่า สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตสงบในบ้านของเราในครอบครัวของเรามีความสุขมีความสุขสงบพ่อแม่พี่น้องในชาติตระกูลของเราพูดจากันเข้าใจรู้เรื่องกัน มีความอบอุ่นในบ้านในเรือนของเราเห็นไหม

สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

แต่เวลาทางทุนนิยมๆ พระพุทธศาสนาในประเทศไทย เวลาใครเข้ามาดูแล้วเขาบอก ขายนุญๆ ขายนุญเป็นทุนนิยม ศาสนาทุนนิยมก็ต้องตักดวงแสวงหาผลประโยชน์เพื่อให้คน เชื่อถือศรัทธา ความเชื่อถือศรัทธานั้นมันเชื่อถือศรัทธามาด้วยอะไร ด้วยทุนนิยม ด้วยร่องรอย ของหัวใจ ด้วยความคิด มันไม่ใช่หัวใจ มันไม่ใช่เจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์

เวลาเจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ เวลาในหนังจีนไง กระบี่อยู่ที่ใจๆ กระบี่เขาอยู่ที่ใจนะ กระบี่ เขาอยู่ที่ใจ เขาฝึกฝนของเขา เขามีการกระทำของเขา แม้แต่ไม่มีกระบี่ของเขา เขาจับฉวยสิ่งใด มันก็เป็นอาวุธได้ทั้งสิ้นเลย เพราะหัวใจของเขาที่กระบี่มันเป็นอันเดียวกัน

แต่ของเรา กายกับใจๆ แสวงหากายๆ เวลาคนเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาพระอุดงค์ ไป อุดงค์ไปนะ เดินไป แสวงหาไป ไปหาอะไร ก็หาหัวใจใจ เวลาจิตมันสงบๆ นั่นแหละ

เวลากระบี่กับใจ นั่นนะสมาธิ เขาฝึกสมาธิของเขา เขาฝึกความสงบของเขา ความ ฝึกฝนของเขา เขาทุ่มเททั้งชีวิต คุณดี เขาเอามือจิ้มทรายๆ เขาอยู่ในที่วิเวกๆ เขาพยายาม ฝึกฝนเขาทั้งชีวิต ทั้งชีวิตขึ้นมา ฝึกฝนขึ้นมาเพื่อให้มีวิหยาอายุทร ฝึกฝนมาทั้งชีวิตนะ

แต่ในนิยายเซน ผู้เฒ่าโง่งย้ายภูเขา เขามีค้อนกับสิ่วนะ ไปเจาะภูเขา ย้ายภูเขา ๓๐ ปี เขาจะย้ายภูเขานะ เฒ่าโง่งย้ายภูเขาๆ เขาทำของเขา เขาสกัดภูเขาไปทั้งวันๆ สกัดไปมันก็ทำ สมาธิไปเรื่อยๆ สกัดไป ทำสมาธิไปเรื่อยๆ ทำสมาธิไปเรื่อยๆ มันมีสติมีปัญญาขึ้นมา นี่เวลา สติปัญญาขึ้นมา ในการฝึกฝน ถ้ากระบี่อยู่ที่ใจเขาก็ฝึกฝนมาทั้งชีวิตของเขา

โอ้เราเป็นชาวพุทธๆ ไง ชาวพุทธที่วัฒนธรรมประเพณี ชาวพุทธที่วัฒนธรรมประเพณี ถ้าศึกษามาได้ปรัชญามา ปรัชญาดำรงชีวิต ดำรงชีวิตไว้ด้วยความเชื่อ ความเชื่อมั่นมันก็มี ความ ลังเลสงสัย เห็นไหม

หลวงตามหาบัวท่านบอกท่านศึกษาเป็นถึงมหา เวลาเป็นมหาจะออกประพฤติปฏิบัติ การศึกษาถึงเป็นมหาที่ศึกษาเรื่องนิพพานจนเข้าใจได้ เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็มี ความลังเลขึ้นมาว่ามันจะมีจริงหรือ มันจะมีจริงหรือ ทั้งๆ ที่มันก็มีอยู่จริงนั่นแหละ

เพราะเริ่มต้นขึ้นมาศึกษา บวชแล้วท่านก็มีการศึกษาของท่าน ศึกษาของท่าน เวลาอ่าน พุทธประวัติ เวลาท่านอธิบายถึงสวรรค์ ว่าอยากไปสวรรค์ เพราะธรรมดาของเด็ก ของผู้ที่อ่อน

ด้อย เวลาพูดถึงสวรรค์ พูดถึงสิ่งที่ดีงามเราก็อยากได้สิ่งนั้น เวลาศึกษาไปถึงชั้นพรหม โอ้ย! พรหมมันละเอียดกว่า ลึกซึ้งกว่าสวรรค์ ก็อยากจะไปพรหม

เวลาศึกษาไปๆ ศึกษาไปจนถึงนิพพาน นิพพานมันสิ้นสุดแห่งทุกข์ ก็อยากจะไปนิพพาน ถ้าอยากจะไปนิพพาน ด้วยการศึกษ ด้วยทฤษฎี ด้วยปรัชญา ด้วยความเชื่อทั้งนั้นนะ นี่ทรงจำ ธรรมวินัย ทรงจำธรรมวินัยทั้งหมด

เพราะมันเชื่อ เพราะเชื่อมันถึงชวนชวาย ชวนชวายถึงจะปฏิบัติ แต่เวลาจะปฏิบัติขึ้นมา ความเชื่อ ความเชื่อมันมีกิเลสอยู่ในหัวใจใจ พอมันมีกิเลสในหัวใจ แล้วมันจะมีอยู่จริงหรือไม่ เราจะสูญเสียชีวิตทั้งชีวิตนี้เปล่าประโยชน์หรือเปล่า ถ้ามีผู้ใดยืนยันให้เราได้ มีผู้ใดยืนยัน ยืนยัน สัจจะความจริงอันนี้ได้ เราจะถือบุคคลนั้นเป็นครูบาอาจารย์

แสวงหาไปหาหลวงปู่มัน นิพพานมันอยู่ที่ไหน นิพพานมันไม่ได้อยู่ที่ภูเขา อากาศ มันไม่ อยู่ที่วัตถุธาตุสิ่งใดทั้งสิ้น มันไม่อยู่แม้แต่ในทฤษฎี มันไม่อยู่แม้แต่ในตำรา มันไม่อยู่แม้ในการ จดจำมา แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ แล้วมันจะอยู่ในหัวใจ เห็นไหม

นี่ไง กระบืออยู่ที่ใจ เวลาอยู่ที่ใจ ภาวนาเกือบเป็นเกือบตาย พอมันจะเป็นจริงขึ้นมาๆ เวลามันเป็นจริงขึ้นมามันต้องเป็นจริงขึ้นมาอย่างนั้น ไม่ใช่ที่เราคิดเองเออเอง เราคิดว่าเรายอด วิทยายุทธ ออกไปเผชิญวิทยายุทธตายหมดนะ แค่ว่าชกดาบเลือดคอกขาดแล้วยังไม่รู้ตัว ตาย แล้วมันยังไม่รู้ว่าตายนะ แล้วนี่กิเลสล่ะ

กิเลสในใจของเรามันย้ายเหยียบย่ำทำลายอยู่ มันหัวเราะเยาะเลย หลวงตาท่านพูด ประจำนะ มันหันหัวหอมกระเทียมรอไว้เลย เวลามันขึ้นนะ ถ้ายรดหัวใจไปนะ แล้วมันก็ไปแล้ว แหละ กิเลสมันไปนอนตีฟงเลยล่ะ มันได้สัตว์โลกไว้อยู่ในอำนาจของมันนะ ใ้อเราค้อยบ่นว่า โอ้ย! ทุกข์

ทุกข์มันเกิดจากอะไรล่ะ ทุกข์มันเกิดจากอะไร ใ้อที่มึงบ่นว่าทุกข์ๆ นะ กิเลสมันถ่ายชี้ไว้ เต็มหัวใจมึงเลย แล้วมันก็ไปนอนตีฟงสบายใจ ใ้อโฮ! ได้ชี้รดหัวใจชาวพุทธไว้เต็มเลย แล้วก็มา นอนตีฟง ใ้อพวกนั้น...ทุกข์

กว่ามันจะรู้ว่าทุกข์นะ แล้วเหตุมันละ มึงรู้ได้อย่างไร นี่ไง มันไม่มีการฝึกฝน เราแค่จดจำกันมาไง แค่เป็นประเพณีวัฒนธรรมเท่านั้น ถ้าเป็นประเพณีวัฒนธรรม กายกับใจๆ เราศึกษามาๆ ศึกษามาเป็นทฤษฎีเป็นความจริง อริยสังคัจฉายะ นะ เพราะเราศึกษาขึ้นมาแล้ว ถ้าคนเรามันทุกข์มันยาก คนที่มันหยาบเกินไประยะ เวลามันเข้าใจได้ เออ! ก็เรื่องจริงเนาะ เราก็ไม่ควรจะคร่ำครวญทุกข์ยากจนขนาดนั้น

นี่มันมีประโยชน์ การศึกษามันมีประโยชน์อย่างนี้ มันมีประโยชน์ มันเป็นทฤษฎี เป็นความจริงอันหนึ่ง เป็นความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ค้นคว้าขึ้นมาเป็นความจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็สั่งสอนพวกเราไว้ แล้วเราก็ไปศึกษามาๆ

ท่านบอก เออ! นั่นก็จริงเนาะ พอนั้นก็จริง นั่นแหละมันทัน มันเท่าทันความคิดตนแล้ว พอมันจริงนะ มันก็ไม่โศกเศร้าจนเกินไป พอจริงนะ มันก็ไม่ทุกข์ยากจนเกินไป ก็มันเรื่องจริงนะ แต่เราไม่รู้เอง

แต่ถ้าเรารู้ เราก็รู้ด้วยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราใคร่ครวญหรือเราเคยไปทำบุญที่วัดที่ว่าได้ฟังธรรมมา เห็นไหม เวลาฟังธรรมๆ

เวลาเด็กๆ ติดบันไดหนีไฟให้มันไว้ ติดบันไดหนีไฟให้มันไว้ เวลาไปทุกข์ไปยาก มันก็ทุกข์ยากมันต้องตรากตรำในหัวใจมันไปก่อน แต่ถ้ามันคิดได้ เอ๊ะ! เราเคยไปวัดเนาะ ครูบาอาจารย์ท่านเคยบอกไว้เนาะ นี่ถ้ามันคิดได้นะ ถ้ามันคิดได้มันจะเห็นคุณค่า นั่นแค่คิดได้ แต่ยังไม่เห็นใจมันเลย มันยังไม่รู้จักสมาธิมันเลย นี่แค่คิดได้นะ คิดได้เพราะอะไร

เพราะคนมีกายกับใจๆ นี่ไง คนเรามีกายกับใจ หัวใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พันธุกรรมของจิตๆ ดุสิ เวลาพระเวสสันดร พระเวสสันดรทั้งชีวิตของท่าน ท่านเสียสละของท่าน ท่านทำอย่างนั้น นั่นก็คือตัดแต่งพันธุกรรม ตัดแต่งพันธุกรรมด้วยการเสียสละ ตัดแต่งพันธุกรรมด้วยคุณงามความดีของท่าน แม้แต่ชาวบ้านชาวเมืองเขาจะไล่ออกจากราชวังไป ท่านก็ยังพอใจของท่าน นี่มันมันคง มันคงเพราะอะไร

เพราะบารมีสิบทิศ ทานบารมี ศีลบารมี อธิษฐานบารมี บารมีของท่านมันครบสมบูรณ์แบบของท่าน การสร้างครบสมบูรณ์แบบมาอย่างนั้น ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ

เจ้าตรัสรู้ถึงมีพระองค์เดียว จะไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ซ้อนกัน เพราะมันเป็นไปได้อย่างไร มันสะสมมาได้ยาก

แต่พวกเรา พวกเราเป็นชาวพุทธ เราเชื่อมั่นในการทำคุณงามความดี แต่ถ้าการทำคุณงามความดีของเรา อย่างอื่นเราก้ทำมาแล้ว แต่เราเสียสละทาน เสียสละทานเพื่อจิตใจ เพื่อเจตนา เพื่อการเสียสละมาให้มันพัฒนาหัวใจของเรา ถ้ามันพัฒนาหัวใจของเรา เราได้ฟังธรรม เรามาใกล้ชิดพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ แล้วถ้ามีสติปัญญา มันใคร่ครวญของมัน ถ้าใคร่ครวญ มันเป็นประโยชน์กับเราทั้งสิ้นเลย

ประโยชน์กับเราคืออะไร คือสติ คือสมาธิ คือปัญญา ถ้ามันมีปัญญา มันจะพาชีวิตของเราไม่ให้มันทุกข์ยากจนเกินไป มันพาชีวิตของเรา เห็นไหม

ชีวิตของคน ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง มันเป็นความทุกข์แน่นอนอยู่แล้ว ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นต้องมีความทุกข์

คุณต้นไม้ดี เราไปเพาะพันธุ์ขึ้นมาแล้วก็ปลูกมันไว้ ใ้อโฮ! รดน้ำพรวนดิน ถนอมรักษานะ ปลูกข้าวขึ้นมาแล้วก็กลัวแมลง กลัวเพลี้ยมันจะเข้ามาเกาะข้าว เราต้องดูแลรักษามันขนาดนั้น ต้นไม้ต้นหญ้า ถ้าบ้านใครมีสวนมีไร่ต้องดูแลรักษาทั้งสิ้น

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจเราเกิดมาแล้ว การเกิดแล้วเราต้องดูแลต้องรักษา ต้องมีสติปัญญา เข้าใจมันไปไง ถ้าไม่มีสติปัญญาเข้าใจมันไปก็ปล่อยเป็นหน้าที่ของพระไป ก็ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ พระเยอะแยะเลย วัดเต็มประเทศไทยเลย หน้าที่ของหัวใจก็ให้พระดูแลไป แล้วหัวใจเราจะเบิกบานไปด้วย

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านบอกนะ ทำดีดีกว่าขอพร ทำดีๆ เราเป็นคนกระทำเอง เราเป็นคนกระทำ มันจะกระทำได้ต่อเมื่อมันต้องมีเจตนา มันจะกระทำได้ต่อเมื่อมันต้องมีความคิดที่ดี ถ้าความคิดที่ดีๆ นี่พันธุกรรมของจิตๆ ใจ พันธุกรรมของจิตที่มันตัดมันแต่งขึ้นมา เราต้องฝึกทนกับมัน

หลวงตาเวลาท่านสอนใหม่ๆ นะ ท่านบอกเลย ถ้าอะไรมันชั่ว ไม่ทำๆ ท่านบอก อย่าให้มีหนึ่งนะ พอมีหนึ่งมันจะมีสอง สาม สี่ ห้าไปเรื่อย เพราะอะไร เพราะถ้าทำ

นี่ก็เหมือนกัน เราฝันมันๆ แล้วฝันมันได้ไหม ยิ่งวัยรุ่นนะไม่ได้เลยนะ มึงไม่ใช่ลูกผู้ชาย
ไอ้โฮ! อะไรก็ได้ ลุยเลย แล้วนั่นก็บาปกรรมทั้งสิ้น มันทนไม่ได้หรอก ทนการสบประมาทไม่ได้
ทนการเหยียบย่ำศักดิ์ศรีไม่ได้

แต่ถ้าคนที่แพ้เป็นพระๆ ถ้าในหัวใจเป็นพระเป็นผู้ประเสริฐนะ มันจะเข้ายวณอย่างไร มัน
จะเหยียดหยามอย่างไร เรื่องของมึง มันอยู่ข้างนอกใจ ถ้าคนมีสติปัญญา ในโลกนี้มีคนโง่มาก
หรือคนฉลาดมาก มันโง่เง่าเท่าตุนกันทั้งนั้นนะ มันเป็นไปตามกระแสทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องของ
กระแสไง สื่อสารมวลชนเขาเอาไว้เพื่อการสื่อสาร มันก็มาควบคุมปิดเบือน โฆษณาแต่
ความเห็นของมัน พยายามล้างสมองปั่นหัวประชาชนให้ประชาชนรู้เห็นตามนั้น

การโฆษณา การประชาสัมพันธ์คือการล้างสมอง แล้วก็เข้ยหมดเลย ไปถึง
ห้างสรรพสินค้าซื้อของมาเต็มบ้านเลย แล้วไม่ได้ใช้ ตู้ทั้งตู้ไม่เคยได้ใช้เลย ซื้อมาเก็บไว้ นี่เพราะ
เราเชื่อมันทั้งสิ้นๆ ไง

แต่ถ้าคนที่ฉลาด แพ้เป็นพระๆ มันพูดก็พูดของมันไป หน้าทีของเขา เขาลงทุนลงแรง
เขาศึกษามาเป็นวิชาซีพของเขา การประชาสัมพันธ์เป็นวิชาซีพของเขา เขาพยายาม
ประชาสัมพันธ์เข้าไปล้วงในดับ ล้วงในหัวใจของเราให้เชื่อเขา ถ้าเราแพ้เป็นพระ เราเป็นพระผู้
ประเสริฐในหัวใจของเรา เราจะไปเชื่อใคร

ปัจจัยเครื่องอาศัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้แล้วนะ ปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔
สิ่งมีชีวิต ดูเวลาพระบวชมาแล้วมีบาตร จีวร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ปัจจัย ๔ ปฏิเสธไม่ได้
สิ่งมีชีวิตปฏิเสธไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นถึงพระอรหันต์ เป็นศาสดา จะ
ปฏิเสธเรื่องอย่างนี้ได้อย่างไร ไม่ปฏิเสธหรอก

แต่พวกเรา เราขาดสติ เราขาดปัญญา เราไม่มีสติปัญญาควบคุมดูแลของเรา เราไม่
ฝึกฝนไ้

มนุษย์มีกายกับใจๆ ไง เวลากระปืออยู่ที่ใจๆ เขาฝึกฝนกันมาขนาดนั้นกระปือเขาถึงอยู่ที่ใจ
แล้วกว่าที่จะฝึกหัดจนเป็นกระปืออยู่ที่ใจได้ คนฝึกหัดเยอะแยะไปหมด สำนักหนึ่งมีคนฝึกหัด
มากมาย แต่คนที่ฝึกหัดมีมือมีคนสองคน

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเอาหัวใจของเราไว้ในหัวใจของเรา ถ้ามันมีสติปัญญารักษาหัวใจของมัน มันต้องมีการฝึกการฝนขึ้นมา พอมันมีการฝึกการฝนขึ้นมา มันมีมรรค มัคโค ทางอันเอก เขามีหนทางของเขา นี่องค์ความรู้ๆ ใจ

ใจดวงใดไม่มีมรรค ใจดวงนั้นไม่มีผล ถ้าใจดวงใดมีมรรค มรรคเกิดอย่างไร ศील สมานธิ ปัญญา มันเกิดอย่างไร มันอยู่ในตำราไซ้ใหม่ นั่นมันชื่อทั้งนั้นนะ เวลาศึกษามา ชื่อถ้ามันศึกษา มา ศึกษาตามันใช้สติปัญญาตรึกในธรรมๆ มันยังรู้เท่าทัน มันยังรู้เท่าทันกิเลส กิเลสมันยังอายุเลย กิเลสมันยังหลบให้เราได้ความสุขชั่วครั้งชั่วคราวเลย

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ขึ้นมา นี่มันเป็นหนทางของเรา เป็นมรรค เป็นทางเอก เอก หัวใจของตน ถ้ามันเป็นไปได้มันมีหนทางออกทั้งสิ้น แล้วถ้ามีหนทางออก คนคนนั้นมีหนทางออก มันพ้นออกไปจากการครอบงำของพญามาร มันพ้นจากการครอบงำของวิญญูะ มันพ้นจากวิญญูะเป็นวิญญูะ มันไม่เกิดในสามโลกธาตุนี้

แล้วบอกว่า นรกก็ไม่มี สวรรค์ก็ไม่มี เขียนเสียให้วุ่นๆ

แล้ววิญญูะมันคืออะไร แล้วจิตนี้เคยเวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะอย่างไร คนที่ทำบาป ทำบาปอกุศลที่มันบอกว่าไม่มีๆ บาปไม่มี มันตกรนกรอย่างไร เวลาคนที่ทำคุณงามความดีๆ เขาเกิดบนสวรรค์อย่างไร เขาเกิดบนสวรรค์ เขาเกิดแล้ว ถ้าไม่มีการเกิดนรกสวรรค์ขึ้นมา ประชาชนของเราจะไม่มีความคิดความเห็นแตกต่างกัน ประชาชนจะไม่มี ความหยาบละเอียดแตกต่างกัน

ความหยาบละเอียดแตกต่างกันคือมันมาแต่ละภพแต่ละชาติที่แตกต่างกัน แต่เวลามันหมดเวรหมดกรรมไป นรกมันก็หมดเวรหมดกรรมเพราะมันใช้เวรใช้กรรมหมดสิ้นแล้วเขาก็ต้องมาเกิด บนสวรรค์ เวลาเขาหมดบุญของเขา เขาก็ต้องมาเกิด

เวลามาเกิดในอัฐภาพของมนุษย์ใจ เมื่อก่อนมนุษย์มีเท่าไร เดี่ยวนี้มีหกเจ็ดพันล้านคน แล้วต่อไปจะมีมากขึ้นไปๆ สภาวะแวดล้อมๆ สภาวะแวดล้อมจากมนุษย์นี้ ของเสียจากร่างกายมนุษย์นี้ การขับถ่ายทิ้งไว้กับโลกนี้ แล้วอาหารการกินมันพัฒนาของมันขึ้นไป นี่ใจ โลกนี้เป็น อจินไตย อจินไตย ๔ นะ โลกนี้เป็นอจินไตย

นี่ไง ว่าโลกแตกๆ แยกอะไร ก็เลสมีงนะแตกหรือเปล่า โลกแตกๆ เอาโลกที่ไหนมาแตก มีแต่ผีแตก

ถ้ามีสติมีปัญญา มันจะเข้าใจของมัน โลกมันจะแตก มันเป็นล้านๆ ปีข้างหน้า มันเคลื่อนไหวของมันไป แต่หัวใจของเราร้อยปีนี่ สิ่งที่เป็นความจริงอยู่

สภาวะแวดล้อมก็เป็นสภาวะแวดล้อม มันเป็นเรื่องความจริงนะ มันเป็นเรื่องความจริง เป็นเรื่องวิทยาศาสตร์

แต่ธรรมชาติในหัวใจของเราที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ประเสริฐกว่าวิทยาศาสตร์นั้น เพราะอะไร เพราะมันติดมันตัน มันปลิ้นมันปล้อน ก็เลสนะ แล้วถ้าเป็นธรรมขึ้นมาสติปัญญามันเท่าทันกิเลส มันปิดมันบังด้วยสติด้วยปัญญาขึ้นมาครอบล้อมมัน

แล้ววิปัสสนาพิจารณามัน เวลาฆ่ากิเลสตายๆ ยถาภูตังเกิดญาณทัสสนะ เห็นกิเลส วิปัสสนาใคร่ครวญด้วยมรรคด้วยผล ด้วยหนทาง ด้วยปัญญาญาณ เวลาชำระล้างกิเลส เวลา มันตาย นี่เกิดญาณทัสสนะ เกิดความรู้จริง เพราะความรู้จริงอันนั้นถึงเป็นพุทธะ ถึงเป็นสังฆธรรม ใ้ที่ว่านิพพานๆ นิพพานอยู่ไหน ใ้้นิพพานๆ ที่แสวงหาก็กี่ไม่พุดเลย

หลวงตาท่านบอก เวลาไปหาหลวงปู่มัน แสงหาทั้งสิ้น เวลาถึงที่สุดแล้วฮีบ! เจียบกริบเลย เจียบกริบ มันเป็นเรื่องเหมือนคนละภาษา มันคนละภาษาไปเลย

ทั้งๆ ที่จบการศึกษา มา หลวงตา ๓ ประโยค เวลาการศึกษา ๙ ประโยค ถ้าพอมันจบปี อธิบายสิ อธิบายให้เขาฟัง อธิบายมันก็เป็นทฤษฎี อธิบายไปมันก็เป็นสังขจะเป็นความจริงในพระพุทธานุศาสน์ อธิบายอย่างไรมันก็เข้าสู่พระไตรปิฎกนั้นแหละ แต่ความจริงๆ ในใจของตน สิ่งที่มีความมหัศจรรย์อันนั้นนะ ที่มันมหัศจรรย์สังขจะเป็นความจริงอันนั้นนะ เห็นไหม

มนุษย์เกิดมามีกายกับใจๆ แต่คนจะฝึกหัดได้มันมหาศาลยิ่งกว่านั้น เพราะอะไร เพราะกระป๋องอยู่ที่ใจ สูงสุดได้แค่สมาธิ สมาธิของเขา แล้วสมาธิของเขา เขาไปรบราฆ่าฟันกันนะ

แต่เวลาเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสำรอกคายกิเลส แพ้เป็นพระปรารธนาหรือสัตว์ชนสัตว์ เกิดธรรมสังเวช เกิดสังเวช เกิดความสลัด เกิดความเมตตา เกิดความ

อยากให้โลกมันเจริญ เกิดความอยากให้โลกมันร่มเย็น เกิดความต้องการให้คนหูตาสว่าง อย่า
เป็นขี้ข้าของมาร อย่าให้กิเลสมันข่มขี่ อย่าให้มันมาปลิ้นปล้อน เห็นแล้วมันสังเวช

แต่เขาบอกไอ้พระโง่ พระโง่ย้ายภูเขากว่า ๓๐ ปี นะกว่ามันจะตอกภูเขาอยู่นั่นนะ มันย้าย
ภูเขาออกจากหัวใจของมัน เอวัง